

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Rácz György ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Bognár Viktor ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fejér Megyei Bíróság 2006. november 3. napján meghozott, P.21.326/2005/21. számú ítélete ellen az alperes részéről 22. és 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a permegszüntető rendelkezés vonatkozásában hatályon kívül helyezi, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és a felperesnek járó perköltség vonatkozásában helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint fellebbezési költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 69.000 (hatvankilencezer) forint kereseti, az alperest, hogy 45.000 (negyvenötezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... Online szolgáltatónál lévő honlapján a ... dátummal megjelentetett „szövetkezetből történő kiválás kérdése ... Tisztelt Szövetkezeti Tagjaink!” című levelében a felperesre tett kijelentéseivel a felperes jó hírnevét megsértette.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül az alperesi lakásszövetkezet honlapján, valamint az alperes lapjaként megjelenő „Lakásunk” című időszaki-időszakos kiadvány legközelebbi számában az alábbi közleményt jelentesse meg:

„Nyilatkozat!

A lakásszövetkezet a ... szolgáltatónál lévő honlapján, a „Szövetkezetből történő kiválás kérdése” ügyében, a „...- Tisztelt Szövetkezeti Tagjaink” címmel ellátott írást jelentetett meg folyamatos hozzáférhetőséggel ... hónapjától. Ezzel teljesen megegyező tartalmú megkeresést küldött a hivatkozott lépcsőházak 42 lakásának tulajdonosai részére.

A címzett 2 lépcsőház szövetkezetből történő kiválása és a ... projekt kapcsán az írás felperes neve személye vonatkozásában személyhez fűződő jogokat sértve, az érintett jó hírnevét rontó megfogalmazásokat tartalmazott.

Jelen közlemény megjelentetésével kinyilvánítja lakásszövetkezetünk, mely szerint valótlannul, hírnévrontó módon állítottuk az írásban, hogy:

A ...-i igazgatósági ülésen a projekt állásáról „felperes neve semmi konkrétumot nem tudott mondani.”

Valótlan, hogy „felperes neve egyúttal meg is fenyegette a szövetkezetet, hogy amennyiben nem írja alá azonnal a szerződést, akkor őt (mármint felperes nevet) az ablakok megrendelése tekintetében ...” kár fogja érni.

felperes neve személyét a lakókat megtévesztő kompánia, a lakókat félrevezető személyek, a mögötte álló erők frontembereként szerepeltették.

Az írásban felperes neve cégét nem tartottuk megfelelően tőkeerősnek ahhoz, hogy szavatossági felelősség esetén helyt tudna állni egy 200 milliós projekt esetében.”

Valótlannul állítottuk felperes neve vonatkozásában, mely szerint: „e cég is netán felszívódik, mint ahogy ez általában lenni szokott hazánkban.”

Valótlannul szerepel azon kijelentés az olvasók felé, mely szerint: „E helyzet rendezése helyett azonban felperes neve Önöket „szervezeti ki” a szövetkezetből...

Különös hangsúllyal hívjuk fel a figyelmet arra, ha netán a létrejövő társasház kezelésével pedig felperes neve valamely cégét bízna meg, akkor olyan helyzetet hoznának létre, amelyben a kivitelező felperes nevesal szemben a szavatossági jogokat a társasházkezelő felperes nevenak kellene érvényesíteni.”

Jó hírnevet sértő híresztelése, mely szerint a lakásszövetkezet szétverés esetén „A jutalom pedig a szövetkezet” romjain „kiviruló” vállalkozási rendszerű ingatlankezelés volna az ... (felperes neve irányítása alatt) profitérdekeltségével...”

Való tényt hamis színben tüntettük fel, mely szerint a ...-án tartott „... tárgyalásra 9 óra tájban megérkezett felperes neve is, aki azonban mintegy fél óra múlva el is távozott - fontosabb dolgára hivatkozva.”

Az olvasói értékítélet hátrányos befolyásolására alkalmas, a felperes neve ügyvezetésével működő kivitelező cégre utaló kijelentés, hogy: „a közbeszerzési pályázat lebonyolítása kapcsán is felmerülnek aggályaink, melynek elosztása érdekében az érintettek semmit nem tesznek.”

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékhivatal felhívására és abban közölt módon - 27.000 forint eljárási illetéket, az alperest pedig, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 forint perköltséget.

A felperes nem vagyoni kárigénye vonatkozásában a pert megszüntette.

Az elsőfokú bíróság indokolásában elsődlegesen arra mutatott rá, hogy jelen per tárgya az alperesnek a ...-jén megjelenő levelében tett megállapítások elbírálása, illetve az, hogy véleményével, közlésével megsértette-e a felperes személyiségi jogát.

E körben ismertette az Alkotmány 59. § (1) bekezdését, a 61. § (1) bekezdését valamint az 1993. évi XXXI. törvénnyel a magyar jog belső részévé vált Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. Cikkét, majd a Ptk. 75. § (1), a 78. § (1)-(2) bekezdésére továbbá a Ptk. 5. § (2) és a Ptk. 4. § (1) bekezdésére hivatkozással azt fejtette ki, hogy annak megállapításához, hogy az alperesi levél a felperes személyhez fűződő jogait sérti-e fel kellett tárni a ...-beruházás folyamatát, az ennek keretében kötött szerződések tartalmát.

Az elsőfokú bíróság a tényfeltárás folytán megállapította, hogy a felperes által vezetett gazdasági társaságnak, az ügyvezető felperesnek a ...-program megvalósításában kivel, milyen formában, milyen rendszerességgel kellett kapcsolatot tartania és mi volt a feladata. Utalt arra, hogy a ...-i vállalkozási szerződés szerint a bonyolító ...-val kellett a kapcsolatot tartani és azon tény, hogy az alperest a szerződéskötésbe nem vonták be, közreműködését nem kívánták, az nem róható a felperes terhére. Kiemelte, hogy az alperesi sérelem nem jogosítja fel őt arra, hogy a beruházás folyamán tapasztalt mellőzését, ebből fakadó sérelmét a kivitelezőre hárítsa.

Osztotta azt az álláspontot, hogy a levélben megfogalmazottak nem a ...-t, hanem személy szerint a felperest érintik, minden állítás személyéhez kötött. A levél tartalmazza, hogy a felperes a ... elnöke, de nem ebben a funkciójában került megszólításra, így közszereplőnek sem tekinthető.

Azt a felperes sem vitatta, hogy a ...-án megtartott tárgyalásról rövid időn belül távozott, azonban a levélben ennek közlése negatív módon befolyásolhatta az olvasókat és levonható volt ebből egy olyan következtetés, hogy kivitelezést vezető felperes a tárgyalásokon csak rövid ideig vett részt és konkrétumokat a beruházásról nem tudott mondani.

Az a tény, hogy a nyílászárókat az alperes magatartására visszavezethetően megrendelni nem tudja, így esetleg 1.500.000 forint kár keletkezik, az ténykérdés volt, mert a beruházás megvalósulásához szükséges pénzügyi megállapodást az alperes nem írta alá.

Azon kijelentés pedig, hogy ezen kárát az alperesi lakásszövetkezettel szemben érvényesítik nem fenyegetésnek minősül, hanem figyelemfelhívásnak, egy várhatóan bekövetkező költségemelkedés megfizetése körében.

Az elsőfokú bíróság azt is tényként állapította meg, hogy az alperes minden olyan törekvést és kezdeményezést sérelmezett, amely az alperesi lakásszövetkezetből a tagok kiválását tette volna lehetővé, mert ezáltal a lakásszövetkezet léte veszélyeztetve lett volna, illetve nagyszámú kiválás esetén tevékenysége ellehetetlenült volna.

Kifejtette, hogy a Magyar Köztársaság területén mindenkinek jogában áll gazdasági társaságok létrehozása, illetve tevékenységi körük kialakítása, így tekintettel arra is, hogy a meghallgatott tanúk egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy a felperes nem kérte fel a ...-programmal érintett ház tulajdonosait, hogy az alperesi lakásszövetkezetből kiváljanak. E körben nem tartotta szükségesnek a további hetven tanú meghallgatását tekintettel arra, hogy maga az alperes is azt nyilatkozta, hogy a hetvenkét lakó, mint egy blokk áll szemben az alperesi társasházzal, tehát álláspontjuk ismert.

Az az alperesi vélemény, mely szerint a felperes cégét nem tartja megfelelően tőkeerősnek illetve, az hogy a felperes cége is felszívódhat, kiválthatott az olvasókban, az érintett lakások lakóiban egy olyan aggodalmat, hogy a beruházás kivitelezésével egy arra alkalmatlan, pénzügyileg nem megbízható kivitelező került megbízásra.

Azonban ha az alperesnek ilyen jellegű aggályai merültek fel, akkor meg kellett volna találnia a jogi utat és az esetlegesen felmerülő szavatossági problémák megoldására igényét jogi úton kellett volna érvényesítenie, nem pedig nyílt levél formájában, félreérthető, bizonyítékokkal alá nem támasztott módon.

Kiemelte azt is az elsőfokú bíróság, hogy jelen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perben nem foglalhat állást más jogterületet érintő szakmai és egyéb érdekeket érintő kérdésekben.

A PK 12. számú állásfoglalásra utalással megállapította, hogy a per tárgyát képező nyílt levélben az alperes kijelentéseivel a felperest, mint magánszemélyt, és mint a gazdasági társaság ügyvezetőjét sértette meg, közlései és véleményének megfogalmazása alkalmas volt arra, hogy a felperes személyhez fűződő jogát sértse.

Kitért még egyszer arra is, hogy a felperes ...ban széles körben ismert személy és vállalkozó, akinek joga van a jóhírneve védelméhez. Amennyiben a ...-programból való mellőzését az alperes sérelmezte, úgy igényét a beruházás megkezdésekor vagy annak folyamán jogi úton kellett volna érvényesíteni, s a felperessel szembeni bizalmatlanságát, feltételezett aggodalmait igazolnia kellett volna, bizonyítékokkal alá kellett volna támasztania.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított kereseti kérelmének helyt adva megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét és elégtételadásként kötelezte, hogy az ítélet rendelkező részében megfogalmazott nyilatkozatot honlapján és időszak kiadványában jelentesse meg.

A felperes a kártérítési igénye vonatkozásában keresetétől elállt, ezt az alperes ellenezte, ezért e körben az elsőfokú bíróság a pert megszüntette és kötelezte a felperest a pertárgy értékének megfelelő eljárási illeték 30 %-ának a megfizetésére. A felperes a leszállított kereseti kérelme vonatkozásában pernyertes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Elsődlegesen kérte az ítélet a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, más eljáró tanács kijelölése mellett. Másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperesi kereseti kérelem elutasítását kérte.

Sérelmezte a perköltségre vonatkozó rendelkezést és vitatta annak összecszerűségét, továbbá külön fellebbezte a permegszüntetésre vonatkozó rendelkezést.

Terjedelmes és részletes indokolásában kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a felperes a kártérítésre vonatkozó igényétől elállt, ezt az alperes ellenezte, ehhez nem járult hozzá, ezért a Pp. 157. §-a, és a Pp. 160. §-ában foglaltak alapján a határozat jogsértő, ugyanis az alperes hozzájárulásának hiányában a pert megszüntetésének nincs helye.

Alapvetően kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság megakadályozta az alperesi bizonyítást, nem hallgatta meg a tanúkat és az alperesi lakásszövetkezet elnökének nyilatkozatát a tényállás felállítása során teljes egészében figyelmen kívül hagyta.

Nem került sor a ... Megyei Jogú Város tisztségviselőinek, a ...Egyetem munkatársainak, a ... érintett szakembereinek megidézésére sem. E körben hivatkozott a Pp. 3. § (4) bekezdésére és kifejtette, ha az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a nagyszámú tanúk meghallgatására vonatkozó indítványa a rosszhiszemű pervitelt szolgálta, akkor a Pp. 8. §-ának szabályait kellett volna alkalmaznia.

Kifejtette, hogy az, hogy a lakásszövetkezet érdekérvényesítő munkájának köszönhetően valamennyi lakó ötmillió forintos értéknövekedéshez jutott, azonban ennek ellenére szembefordultak a lakásszövetkezettel, az „ajándékot elfogadva” mégis kezdeményezték a kiválást, a jogellenessége mellett igazolja azt is, hogy a kiválni kívánó lakókat megtévesztették. Ezt látva az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lezárta és a tanúk meghallgatását nem tette lehetővé.

Közölte, hogy a tényállás is úgy került megállapításra, hogy az nem tükrözi a valós folyamatokat, a szereplők valós magatartását, így az megalapozottnak nem tekinthető, mert az nem rögzíti a releváns tényeket, azt hogy a vállalkozási szerződés, a jogviszony miképpen jött létre, figyelmen kívül hagyta a ... és a ...-k vezetői közti releváns kapcsolatokat is.

Kifejtette, hogy az épület tulajdonosa a lakásszövetkezet s mivel a kivitelezési munka az épület állagát érintette, így a kivitelező bármilyen munkát az épületen csakis az épület tulajdonosával egyetértve és egyeztetve végezhetett volna el. Az a tény pedig, hogy a megsértette a kötelezettségeit nem menti fel a ...-t ugyanezen kötelezettsége alól figyelemmel arra is, hogy az együttműködési kötelezettség dologi jogi, abszolút szerkezetű normából és a Ptk. erre vonatkozó rendelkezéséből következik.

Kitért arra is, hogy a lakásszövetkezet vállalta a hitelfelvétel teljes kockázatát és így mentesítette a lakókat a jelzálogjogból eredő kötelezettségeik alól. Vitatta a tényállásnak a szerződéskötési jogosultsággal, a szerződéskötés aláírásával kapcsolatos okfejtését és a hitelfelvétellel megállapításait is. Megítélése szerint a perben irreleváns tény az, hogy bár az épület a lakásszövetkezet tulajdona, azt

munkaterületként a ... átadta a számára ugyanakkor a lakásszövetkezettel semmiben nem egyeztettek és nem állapodtak meg.

Sérelmezte a helyi sajtóban a lakásszövetkezet ellen „sajátságos tartalommal és hangnemben” megjelent cikkeket és előadta, hogy a tízoldalas véleményezésének és véleményeltérésének megírására a tagság megtévesztése miatt került sor, azért mert elhittették a tagokkal, hogy a lakásszövetkezet nem az érdekeiket képviseli, hanem csak a kivitelezést akadályozza.

Iratellenesnek minősítette a ... Bank átutalására, ügyintézésére, a megállapodás aláírására vonatkozó tényállásrészét is, majd kifejtette, hogy azzal, hogy a szerződés aláírásának elmaradása miatti kárát a felperes másfélmillió forintban jelölte meg nemcsak a lakásszövetkezet elnökét vette nyomás alá, hanem a két közös képviselőt is azzal, hogy kártérítést a szövetkezettől fogják követelni.

Kiemelte, hogy a kiválás kezdeményezésére is jogellenesen került sor, maga a kezdeményezés és annak lebonyolítása inkorrekt és jogsértő volt továbbá azokat az embereket tudták erre rávenni, akik lakásonként egyébként a lakásszövetkezet vezetőségének köszönhetően „ötmillió forintos ajándékban részesültek”.

A perbeli releváns tények ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletében megállapításra illetve megemlítésre nem kerültek, mégpedig az, hogy megjelent két hirdetés és a hirdető az... volt, amelynek többségi tulajdonosa a és annak többségi tulajdonosa valamint ügyvezetője pedig a felperes. Ez a hirdetés pedig arra buzdította a szövetkezet tagságát, hogy váljanak ki a szövetkezetből, továbbá számtalan valótlanítás szerepelt benne. Ennek során a felperes nem csak a nevében nyilvánult meg, hanem, mint a ... helyi elnöke is, mely valójában egy politikai pártként működő, a helyi választásokon induló társadalmi szervezet, így annak elnöke közszereplőnek tekinthető, ezért nem helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja.

Fellebbezése szerint egyeztetni kellett volna a tulajdonossal a teljes beruházási folyamatot, a lakásszövetkezetet minden lényeges körülményről tájékoztatni kellett volna, s mivel az építési terület nem a ... tulajdona, tulajdonosi jogokkal nem rendelkezett, így nem volt jogosult a házat munkaterületként átadni, ami vonatkozik az átadás-átvételi eljárásra is.

Kitért arra is, hogy a nyílt levélben a felperes nevét abban a relációban közölték, hogy ő a ügyvezetője és tulajdonosa, az ... többségi tulajdonosa, a ... elnöke és ekként közszereplő, valamint a ... üzlettársa is. Tehát a felperessel ezen minőségében kifejtett magatartásával foglalkoztak és nem mint magánszeméllyel, családi állapotával, életével, hobbijával stb.

Az alperes szerint az eldöntendő kérdés jelen perben az, hogy alapos volt-e a lakásszövetkezet véleményeltérése, valós-e az a tény, hogy minden tőle telhetőt megtett, illetve, hogy a többi szerződő fél kötelezettsége is az lett volna, hogy érdemben tárgyaljanak a szerződés aláírhatósága érdekében. Vizsgálni kellett volna azt, hogy megtévesztették-e a szövetkezeti tagságot és ezzel összefüggésben tényszerű-e a „kompániának” elnevezés.

Ezt követően ismertette a keresetet, a hatvanhat oldalas ellenkérelmének tartalmát, a Ptk. 78. § (1) bekezdésében foglaltakat, majd kiemelte, hogy a felperes nem hivatkozott a Ptk. 4. § (1) bekezdésére, továbbá a Ptk. 5. §-ában foglaltakra sem, így ezen rendelkezéseken nem alapulhat az ítélet, mert a kereset nem általánosságban a személyiségi jogok a megsértésére vonatkozott, hanem konkrétan és pontosan megjelölte a felperes, hogy mit kíván érvényesíteni, így az elsőfokú bíróság a kereseten túlterjeszkedett.

Azzal egyetértett, hogy fel kell tárni a ...-beruházás folyamatát, de nem történetiségében, hanem kifejezetten és kizárólag a kifogásolt magatartás aspektusából, így a ...-ház kiválásának folyamatát, a lakásszövetkezet szétverésére irányuló magatartás folyamatát, a ... elnökének szerepét kellett volna vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, illetve azt, hogy a felperes megengedhetetlenül avatkozott be a lakásszövetkezet ügyeibe, a lakásszövetkezet vezetését célja elérése érdekében szándékosan megkerülte. Ezt figyelembe véve különösen sérelmes, hogy az elsőfokú bíróság ezen folyamatok vizsgálatát mellőzte és egy leegyszerűsített, megengedhetetlen eljárást alkalmazva határozott.

Kiemelte, hogy a felperesnek azért kellett volna kapcsolatot tartania a lakásszövetkezettel, mert tudta, hogy az épület, amelyen dolgozik az alperes tulajdonát képezi, és a tulajdonos tudta, beleegyezése nélkül nem végezhetett volna kivitelezési munkákat, tovább tudnia kellett, hogy a ... nem jogosult olyan szerződés megkötésére az épületen folyó munkálatok vonatkozásában, amelyben szerződő félként az épület tulajdonosa nem vesz részt. Tudnia kellett azt is, hogy a munkaterületet csak a tulajdonos adhatja át a kivitelező cégnek és a kivitelezéssel kapcsolatos valamennyi kérdést a tulajdonossal egyeztetni kell.

Hangsúlyozta, hogy a levél megírásakor nem volt szó a mellőzöttség érzetéről vagy sérelemről, hanem azt kellett figyelembe venni, hogy a lakásszövetkezet kollektív irányítás alatt áll, annak van küldöttgyűlése, igazgatósága, elnöke és az elnök irányítása alatt áll a szövetkezeti apparátus.

A tagságnak írott levél az igazgatóság ülésén megtárgyalásra került és annak tartalmával a „mesterkedésről kívánták a leplet lerántani”.

Kifejtette, hogy az, hogy a kivitelező „felperes neve cége egyáltalán bármiféle módon a szövetkezet közreműködését kérte”, az, hogy „szavatossági felelősség esetén helyt tudna állni egy kétszázmillió projekt esetében” illetve, az hogy a „cég netán felszívódik”, csak az adott gazdasági társaságra, cégre vonatkozó tényállításnak tekinthető, illetve olyan aggályok kerültek ezáltal megfogalmazásra, amelyek sértő jelleget a felperesre nézve nem tartalmaznak.

Ismét hivatkozott és ismertette a Ptk. 78. §-ában foglaltakat, majd előadta, hogy a szövetkezet elnöke kérte a kiválókat kezdeményezésük időleges visszavonására azzal, hogy arra majd csak a jogi feltételek létrejötte esetén kerüljön sor. A jogi előfeltételek megléte ellenére már senki nem kezdeményezi a kiválást, a ...-házban lakóknak már nem sürgős a kiválás realizálása, hiszen a projekt befejeződött, a bevétel realizálódott, így már senkinek sem áll érdekében, hogy az épület társasházzá váljon.

Közölte, hogy jelen esetben, a nyílt levélben nincs semmi sértő, semmi tényállítás, semmi hamis tényállítás vagy való tény hamis színben való feltüntetése figyelemmel

arra, hogy nyilvánosságra hozatalának csak az volt a célja, hogy aggodalmat váltson ki a lakókban, de nem azért, hogy a ...-projekt megvalósítását megakadályozza vagy a ...-ét lehetetlenné tegye, hanem azért, hogy a szerződéses rendszerbe épüljenek be azok a garanciák, amelyekre elengedhetetlenül szükség lett volna.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Megítélése szerint a hosszadalmas elsőfokú eljárás során valamennyi releváns tény, körülmény tisztázásra került.

Kiemelte, hogy a PK 12. számú állásfoglalás alapján az egész írást a maga egészében és összefüggéseiben kell vizsgálni, amelyből megállapítható, hogy az alkalmas volt a felperes megítélésének, a személyéről kialakított értékítélet hátrányos befolyásolására.

Kiemelte, hogy az alperes az eljárás során jelen perben jogilag nem releváns tényeket analizált, és olyan elvonatkoztatott megállapításokra jutott, amelyek a személyhez fűződő jog megsértése szempontjából nem értékelhetők.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem tartalma és az ellenkérelem keretei közt bírálta felül, s ebben a körben eljárva megállapította, hogy az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a széles körű bizonyítási eljárás lefolytatását követően helytállóan állapította meg a tényállást, az arra alapított döntése - a permegszüntető rendelkezés kivételével - helytálló.

Elsődlegesen a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a felperes kereseti kérelmét oly módon módosította, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti igényt nem érvényesített, tehát a Ptk. 84. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazása iránti igényét leszállította és csak az objektív jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Pp. 146. § (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg. Így a keresetét felemelheti, leszállíthatja.

A kereset leszállítása a követelés mennyiségi csökkentését jelenti.

A perbeli esetben tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a nem vagyoni kártérítés körében a pert megszüntette, ugyanis a felperes a keresettől való elállásként megjelölt nyilatkozatát - tartalma szerint - kereset leszállításaként kell figyelembe venni, mert a felperes nem az érdemi döntés mellőzését kérte, ezért a Pp. 157. §-ának alkalmazására jogszabályi lehetőség nem volt.

A felperes a Pp 146. § (1) bekezdésében szabályozott jogát gyakorolta, vagyis keresetét megváltoztatta - mégpedig leszállította -. Az ilyen esetben a leszállított kereseti rész tekintetében a per megszüntetése jogellenesnek minősül. (BH.1991.119, és BH.1991.236.)

Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a permegszüntetésére vonatkozó rendelkezését a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, egyidejűleg kiemelve azt, hogy ez nem tekinthető olyan lényeges eljárásjogi szabálysértésnek, ami indokolta volna a per újabb tárgyalását, az elsőfokú bíróság újabb határozathozatalra való utasítását, figyelemmel arra is, hogy a fellebbezési eljárásban az eljárási hiba korrigálható volt, és az ügy érdemi elbírálására vonatkozóan nem hatott ki.

A jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése körében a Fővárosi Ítéltábla általánosságban a következőkre mutat rá.

Az alkotmányos rendelkezések védelemben részesítik a személyhez fűződő jogokat, így mindenkit megillet a jó hírnévhez való jog [59. § (1) bekezdés], de mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra is [61. § (1) bekezdés].

Ezzel összhangban áll a Ptk. azon szabálya, amely szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel [78. § (2) bek.].

A tényállítás egyrészt lehet egyértelmű és határozott, másrészt burkolt. Burkolt tényállításnak minősül az is, ha valaki csupán valamilyen ténnyel kapcsolatos gyanút fogalmaz meg, nem hangoztatja nyíltan a valótlan állítást, csupán rejtetten utal, céloz valamely tényre. Jóhírnév megsértését el lehet követni a nyíltan ki nem mondott, csak sejtetett célozgatásokkal, a gyanú megfogalmazásával, illetve utalásokkal.

Jelen perben azt kellett vizsgálni a személyhez fűződő jog megsértésére vonatkozó kereset szempontjából, hogy a felperes által kifogásoltak személyére vonatkozó jogsértő közlésnek minősülnek-e.

A ... május 1-én megjelent több oldalas levélben írtakat összefüggéseiben vizsgálva tényyszerűen az volt megállapítható, hogy az alperes a ...-projekt megvalósításával kapcsolatban, a szerződéskötésből való mellőzése és az alperesi lakásszövetkezetből való kiválási kezdeményezések miatt a szövetkezet tagjainak, a lakástulajdonosoknak a felperest név szerint említve olyan valótlan állításokat hozott nyilvánosságra, amelyek sértik a felperes jóhírnevét.

Az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére, hitelt érdemlő módon nem igazolta, hogy a felperes az igazgatósági ülésen nem tudott a kivitelezési munkákról konkrétumot mondani, hogy kártérítéssel fenyegette meg az alperesi szövetkezetet, illetve azt, hogy a lakókat félrevezeti.

Az alperesi közléseket a maga teljességében, mondanivalójában vizsgálva megállapítható volt, hogy a beruházásból, a szerződéskötésből való mellőzése okán az alperes a felperes személyét, ügyvezetői minőségét érintően nem véleményének adott hangot, hanem egyértelműen valótlanságokat közölt.

Valótlan közlésként kellett értékelni a felperes gazdasági társasága felszívódására, a nem megfelelő tőkeerősségére, a szavatossági jogokra, a szövetkezet romjain való „kivirulással” kapcsolatos állításokat, mivel ezek valóságtartalmát alperes semmivel nem támasztotta alá, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy megsértette a felperes jóhírnevét.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a Fővárosi Ítéltábla abban is, hogy az alperesnek a ...-beruházás során ért sérelmeit megfelelő keretek közt, jogi úton kellett volna érvényesítenie, nem pedig a felperest név szerint kiemelve megalapozatlan, a felperes személyének megítélését negatív módon befolyásoló, a lakókhöz eljuttatott nyílt levélben fordulni a nyilvánossághoz.

Abban is egyetértett a másodfokú bíróság, hogy az alperes ellenkérelmében előadottak, az általa csatolt iratok elbírálása nem tartozik jelen per tárgyához, olyan más jogterülethez tartozó kérdések, amelyben jelen eljárás keretei közt a bíróság nem foglalhat állást.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli a Fővárosi Ítéltábla azt is, hogy a kereseti kérelem szempontjából az elsőfokú bíróság kellően feltárta a tényállást, és a szükséges bizonyítási eljárást is lefolytatta. A per eldöntése, az érdemi határozat meghozatala szempontjából indokolatlan és szükségtelen lett volna további bizonyítás elrendelése, tanúk idézése, különös figyelemmel arra, hogy a meghallgatni kért hetven lakó álláspontja ismert, arról maga az alperes számolt be.

Mindezeknek megfelelően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését, és a c) pont szerint objektív jogkövetkezményként alappal kötelezte elégtételadására, s mivel a jogsértés és az elégtételt adó nyilatkozat megfogalmazását a peres felek nem sérelmezték, ezért e körben a másodfokú bíróság az ítéletet nem érintette tekintettel arra is, hogy az elégtételt nyújtó közlemény a jogsértő közléseket tartalmazza, így annak átfogalmazása nem volt indokolt.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségekről - értékelve a jogalap körében a felperes pernyertességét, továbbá a permegszüntető rendelkezés hatályon kívül helyezését - a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelembe véve a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletet is. Az ügyvédi munkadíj az áfa összegét is tartalmazza.

Budapest, 2007. május 17.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő